

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobce: **P. N.**
t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov
P. O. Box 1, 789 53 Mírov

proti
žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Mírov**
sídlem P. O. Box 1, 789 53 Mírov

o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu žalované spočívajícím v tom, že žalovaná na celu žalobce v oddílu se zesíleným stavebně technickým zabezpečením od 10. 12. 2021 do 29. 12. 2021 umístila P. R. K.,

takto:

- I. Zařazení P. R. K. k žalobci na celu č. 10 v oddílu se zesíleným stavebně technickým zabezpečením v období od 21. 12. 2021 do 29. 12. 2021 ve Věznici Mírov **bylo nezákonným zásahem.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci a obsahu podání účastníků

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany proti nezákonným zásahům žalované, které spočívaly v:
 - a) zařazení žalobce do oddílu se zesíleným stavebně technickým zabezpečením (dále jen „OZSTZ“),
 - b) umístění žalobce na celu s P. K. a

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

- c) podmínkách panujících na cele č 3, konkrétně ve snímání kamerou, dvou prohlídkách denně a oddělení WC od cely poloprůhledným závěsem.
2. Zdejší soud svým usnesením ze dne 10. 5. 2022, č. j. 60 A 12/2022-16 žalobu ohledně všech zásahů odmítl. Nejvyšší správní soud (NSS) svým rozsudkem ze dne 16. 2. 2023, č. j. 4 As 179/2022-40 předmětné usnesení krajského soudu zrušil. NSS se ztotožnil s krajským soudem v tom, že odmítnutí žaloby ve vztahu k zásahům a) a c) bylo důvodné. Vůči zásahu b) uvedl, že žalobu proti němu je nutné meritorně projednat. S ohledem na tuto skutečnost soud usnesením ze dne 29. 3. 2023, č. j. 60 A 12/2022-38 vyloučil žalobu směřující vůči zásahu b) do samostatného řízení ve smyslu § 39 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Nadále se proto bude zabývat toliko tímto zásahem.
 3. Žalobce v žalobě a dalších podáních uvedl, že od 21. 12. 2021 do 29. 12. 2021 byl umístěn na cele č. 10 v OZSTZ společně s P. K., který byl v OZSTZ pro důvodný předpoklad, že může ohrozit bezpečnost jiných osob. To P. K. v minulosti učinil, neboť *přizabil* kladivem spoluvězně v době, kdy mu psychiatr ve Valdicích odebral léky. Za to mu byl uložen trest odnětí svobody v délce 30 let a současně mu byla uložena zabezpečovací detence. MUDr. Ch. měl podle žalobce P. K. říct, že když zavraždí dalšího spoluvězně, dostane prášky zpět. Žalobce nabyl dojmu, že se jej žalovaná tímto způsobem pokouší zbavit a její jednání mu zničilo Vánoce. Postup žalované byl rozporný s § 7 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění účinném do 31. 12. 2021 (dále jen „zákon o VTOS“). Žalobce je nadto ve výkonu trestu poprvé a P. K. trpí duševní poruchou. Postup žalované nelze vysvětlit nedostatkem místa, protože žalovaná mohla žalobce přemístit na jakoukoliv jinou celu mimo OZSTZ. K důkazu navrhl spis Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 4 T 12/2014, příp. alespoň rozsudek v dané věci, výslech MUDr. Ch., spisy týkající se kázeňských řízení P. K. a spis P. K. týkající se jeho zařazení do OZSTZ.
 4. Žalovaná ve svém vyjádření navrhla žalobu zamítnout a uvedla, že žalovaný s P. K. konflikt neměl, což sám uvedl. Z výpisu ze systému VIS vyplývá, že žalobce byl v období od 10. 12. do 29. 12. 2021 ubytován v OZSTZ na cele č. 10. P. K. byl do OZSTZ umístěn dne 21. 12. 2021 na celu č. 5, kde byl až do 27. 12. 2021. Teprve od tohoto dne byl umístěn k žalobci na celu č. 10. Tento postup byl nezbytně nutný z kapacitních důvodů. Žalobce si nikdy nestěžoval na to, že by měl obavu z P. K. K tvrzení žalobce ohledně jednání psychiatra žalovaná uvedla, že se jedná o ryzí spekulace. Žalovaná nemá souhlas P. K. s nahlédnutím do jeho zdravotní dokumentace, proto se k tomu blíže nemůže vyjádřit. Žalobce tvrzený zásah racionálně nezdůvodnil a nekonkretizoval způsobený následek.
 5. V replice žalobce poukázal na to, že byl do OZSTZ zařazen již 9. 12. 2021, nikoliv 10. 12. 2021, jak tvrdí žalovaná. K tomu navrhl výslech svědka D. B. Nesouhlasí s tím, že byl P. K. zařazen na celu žalobce až 27. 12. 2021. Jmenovaný byl totiž zařazen na celu č. 5, avšak druhý odsouzený, který byl na celu č. 5 umístěn, byl kuřák, proto byl P. K. ihned odstěhován na celu žalobce. Údaje v systému VIS jsou dle žalobce zfalšované. Žalobce k důkazu navrhl výslech své osoby, výslech osoby, s níž měl být P. K. ubytován na cele od 21. 12. do 27. 12. (později žalobce upřesnil, že by se mělo jednat o D. S., viz níže), výslech P. K. a bývalých vychovatelů I. P. a T. J. Dále navrhl k důkazu usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 6. 2015, sp. zn. 8 To 46/2015.
 6. V dalším podání žalobce upřesnil, že P. K. byl po konfliktu s psychiatrem umístěn do OZSTZ již dne 18. 12. 2021, nikoliv 21. 12. 2021, jak tvrdí žalovaná. Jmenovaný byl předně umístěn na celu č. 6, aby se uklidnil. Poté byl přemístěn na celu č. 5 k D. S., jehož

výslech navrhl žalobce k důkazu. Jelikož je D. S. kuřák a P. K. vyhrožoval trestním oznámením, byl přemístěn na celu č. 10 k žalobci. Žalobce poukázal na to, že P. K. sepisoval stížnost proti zařazení do OZSTZ, která musí být podána do 3 dnů. Písmo žalobce je natolik charakteristické, že nebude pochyb o tom, že ji psal právě žalobce. Žalobce dále navrhl znalecké vyšetření psychického stavu P. K. Žalobce znovu poukázal na to, že P. K. se ve Valdicích pokusil o vraždu právě z důvodu odebrání vhodných léků. Stejná situace nastala nyní, když byl ubytován s žalobcem.

7. Žalovaná uvedla, že její tvrzení vychází ze systému VIS a je ve svých tvrzeních konzistentní. Žalobcova tvrzení o lékařské péči P. K. představují jen laické hodnocení odborné lékařské péče. Soud by dle názoru žalované k těmto tvrzením vůbec neměl přihlížet.
8. Žalobce v reakci na to uvedl, že trest vykonává *nadstandardně*, pokud jde o jeho chování. Dosud mu bylo uděleno 8 pochval. Jen stěží tak žalovaná hledala důvod k jeho přeražení do OZSTZ. K důkazu žalobce navrhl přehled obsazenosti cel č. 2 až 10 OZSTZ. Žalobce poukázal na to, že údaje ze systému VIS jsou nespolehlivé. Dále uvedl, že P. K. nebyl do OZSTZ zařazen dne 18. 12. 2021, ale až 21. 12. 2021. K důkazu dále navrhl výslech příslušníka č. X, přehled nastoupených kázeňských trestů od 8. 12. do 30. 12. 2021, vnitřní řád věznice platný v prosinci 2021, rozhodnutí bezpečnostní komise o ukotvení vybavení cely č. 10, aktuální posudek P. K. a rozhodnutí bezpečnostní komise o vyřazení jmenovaného z práce.
9. Žalovaná v dalším vyjádření zdůraznila, že kapacitní důvody zařazení P. K. na celu žalobce č. 10 umožňovaly. Uvedená cela má kapacitu dvě osoby a žalobce na ní byl v době zařazení P. K. ubytován sám.
10. V dalších podáních žalobce poukázal na to, že cely v OZSTZ jsou určeny vždy pro dva odsouzené. Dle výpisu z VIS však měl být žalobce na cele s dalšími dvěma odsouzenými. Mělo se jednat o R. B. aj. V. Nikdo z nich však s žalobcem na cele č. 10 nikdy ubytován nebyl. Žalobce navrhl jejich výslech. Dále žalobce uvedl, že dle systému VIS měl být zařazen do OZSTZ až 10. 12. 2021, což je lež, protože do něj byl umístěn již 9. 12. 2021. Všechna stěhování v rámci věznice se mají překrývat. Odsouzený Č. dle žalobce na cele č. 6 v prosinci vůbec nebyl, byl na cele č. 7 s odsouzeným B. Záznamy ve VIS jsou tudíž falešné. Dále žalobce navrhl k důkazu stanovisko Ministerstva spravedlnosti z 31. 5. 2023, doplnění žaloby z 12. 2. 2024 v rámci řízení u Okresního soudu v Šumperku, nařízení Generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 45/2017, původní screenshot systému VIS, obsah svých stolních kalendářů pro roky 2021 až 2024, originální potvrzení žalované o výkonu trestu žalobce. Dále žalobce navrhl, aby si soud vyžádal aktuální fotografie žalobce a P. K., které by měly být předloženy D. S. Navrhl, aby soud provedl k důkazu kopie výpisů z účtů žalobce. Soud by si měl také vyžádat sdělení žalované, zda odsouzeného M. pustila z výkonu trestu bez platného dokladu totožnosti, jaký byl poslední den v práci vychovatelů P. a J. a výpis telefonních hovorů P. K. za období od 20. 12. 2021 do 29. 12. 2021.
11. U jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích a odkázali na svá dřívější vyjádření ve věci. Žalobce zejména zpochybňoval věrohodnost údajů obsažených ve výpisech ze systému VIS. Žalovaná s tím nesouhlasila.

B. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud přezkoumal postup žalované, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době žalovaných zásahů podle § 87 odst. 1 část věty za středníkem s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Skutkový stav

13. Předně se soud zabýval důkazními návrhy, které se týkaly doby, po kterou byl žalobce ubytován na cele č. 10 s P. K. Mezi účastníky byl spor o to, zda byl jmenovaný k žalobci umístěn od 21. 12. nebo až od 27. 12. 2021. Naopak není spor o tom, že jejich společný pobyt dne 29. 12. 2021 skončil.
14. Z rozhodnutí žalované ze dne 21. 12. 2021, jímž byl do OZSTZ zařazen P. K., soud zjistil, že jmenovaný byl do OZSTZ umístěn po incidentu ve zdravotním středisku, který se odehrál dne 20. 12. 2021 (totéž vyplývá z opravného rozhodnutí žalované v téže věci ze dne 17. 1. 2022). Proti rozhodnutí ze dne 21. 12. 2021 podal P. K. stížnost datovanou 21. 12. 2021, která čítá toliko jednu větu a je zachycena přímo na zadní straně rozhodnutí, proti němuž směřovala. Jakkoli soud nedisponuje odbornými znalostmi v oboru písmoznalectví, lze jednoznačně konstatovat, že rukopis, kterým je stížnost napsána, je na první pohled odlišný od typického rukopisu žalobce.
15. Z doplnění stížnosti P. K. ze dne 27. 12. 2021 soud zjistil, že to se vztahuje k rozhodnutí ze dne 21. 12. 2021 a z jeho formální úpravy a rukopisu (soudu známé veličiny z úřední činnosti) je zjevné, že jej psal žalobce.
16. Z přehledu obsazenosti cel č. 2 až 10 OZSTZ (ve výpisu ze systému VIS) soud zjistil, že žalobce byl na cele č. 10 umístěn od 10. 12. do 29. 12. 2021. P. K. byl v období od 21. 12. do 27. 12. 2021 umístěn na cele č. 5 s odsouzeným S. Dne 27. 12. 2021 byl přeřazen na celu č. 10 k žalobci. Dle systému VIS byli na cele č. 10 evidováni v období od 10. do 14. 12. 2021 celkem tři odsouzení.
17. Z vnitřního řádu Věznice Mírov účinného v prosinci 2021 soud zjistil, že OZSTZ zahrnoval celkem 9 cel o kapacitě 18 odsouzených.
18. Z výsledku D. S. soud zjistil, že v průběhu prosince 2021 sice často vykonával kázeňské tresty, ale dne 21. 12. byl v OZSTZ na cele umístěn na konci chodby vlevo. Číslo cely si nevybavil, ale toho dne s ním byl na několik minut P. K., který však ubytování s ním odmítl, protože nechtěl být na cele s kuřákem.
19. Z výsledku P. K. soud zjistil, že byl do OZSTZ zařazen po incidentu na psychiatrii, který se odehrál dne 20. 12. 2021. Poté byl na 24 hodin umístěn sám na celu v 6. oddíle, aby se uklidnil. Dne 21. 12. 2021 podepsal rozhodnutí o zařazení do OZSTZ. Ten den měl být umístěn na celu k D. S., avšak důrazně to odmítl, protože nechtěl být na cele s kuřákem. Když to zjistil, tak vyběhl z cely. Žalovaná jej tedy ještě ten den umístila na celu č. 10 k žalobci, který mu nevadil.
20. Z výsledku I. P. soud zjistil, že si na pobyt žalobce na cele č. 10 nevzpomíná. Prakticky do Vánoc 2021 byl na nemocenské. Po Vánocích byl v práci, a to již byl žalobce na cele s P. K. Od kdy s ním byl ubytován, nevěděl. Výkon trestu byl ze strany žalobce bezproblémový, svědek jej nikdy nemusel kárně řešit a považoval ho za velice spolehlivého. Svědek popsal OZSTZ z hlediska prostorového uspořádání tak, že na levé straně se nachází cely č. 2 až 5, kdy cela č. 5 je na konci chodby. Na pravé straně jsou cely č. 6 až 10, kdy poslední uvedená cela se nachází na začátku chodby. Cela č. 6 je naproti cely č. 5. Každá cela měla kapacitu dvě osoby.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

21. Svědek T. J. si nevybavil, zda byl žalobce ubytován s P. K., případně od kdy.
22. Lze tak učinit dílčí skutkový závěr, že žalobce byl na cele č. 10 v OZSTZ ubytován s P. K. v období do 21. do 29. 12. 2021. Krajský soud si je vědom toho, že z výpisu ze systému VIS vyplývají odlišné skutečnosti. Jedná se o systém, do kterého se zapisují významné skutečnosti, které však nemusí vždy odpovídat realitě. To potvrzuje vyjádření žalované u jednání. Ta uvedla, že pokud byly na cele č. 10 evidovány 3 osoby, neznamena to, že tam byly i fyzicky. Mohly zrovna vykonávat trest za kázeňský přestupek na uzavřeném oddíle nebo být umístěny v lůžkové části zdravotního střediska. Tomu by nasvědčovala skutečnost, že odsouzený S. byl stále evidován na cele č. 5 (z provedených důkazů vyplynulo, že se skutečně jednalo o tuto celu), i když dle jeho vlastního tvrzení dne 23. 12. 2021 nastoupil k výkonu kázeňského trestu. Na systém VIS je tedy nutné nahlížet jako na nepřímý důkaz. Naproti tomu stojí výpovědi dvou svědků (K. a S.), kteří soudu shodně popsali, na jakých celách byli ubytováni. Shodně popsali, že odsouzený K. odmítl být s odsouzeným S. na jedné cele, protože odsouzený S. je kuřák. Jejich výpovědi soud hodnotí jako věrohodné a souladné s dalšími provedenými důkazy. V případě odsouzeného S. navíc ani nelze reálně uvažovat o tom, že by byl ohledně obsahu výpovědi ovlivněn žalobcem, když byl z Věznice Mírov propuštěn v létě 2022 (tomu odpovídá také údaj z VIS). Důkazní návrh jeho výsledkem žalobce prvně učinil až v květnu 2023. V kontrastu s výpověďmi přímých svědků tak informace z evidence VIS nemohou obstát.
23. Dále se soud zabýval důkazními návrhy, které se týkaly zákonnosti jednání žalované. Ta své jednání obhajovala kapacitními důvody.
24. Z přehledu obsazenosti cel č. 2 až 10 OZSTZ (ve výpisu ze systému VIS) za relevantní období, tj. od umístění P. K. na OZSTZ, soud zjistil, že:
 - na cele č. 3 bylo jedno volné místo od 21. do 29. 12.,
 - na cele č. 4 bylo jedno volné místo od 21. do 29. 12.,
 - na cele č. 6 bylo jedno volné místo od 21. 12., od 27. 12. byla tato cela zcela neobsazená,
 - na cele č. 7 bylo jedno volné místo od 21. do 27. 12. a
 - na cele č. 8 bylo jedno volné místo od 27. 12. do 29. 12. 2021.Žalobce byl přinejmenším od 21. 12. 2021 na cele č. 10 sám.
25. Z rozhodnutí žalované ze dne 21. 12. 2021, jímž byl do OZSTZ zařazen P. K., mimo již výše uvedeného dále vyplývá, že jmenovaný byl do OZSTZ umístěn proto, že nezvládá řešení zátěžových situací přiměřeným způsobem. Lze u něj důvodně očekávat, že ohrozí bezpečnost jiných osob a je vytipován jako možný pachatel násilí. Jedná impulzivně a vyhrožuje svému okolí, tj. jak zaměstnancům, tak jiným odsouzeným. Podobně se odsouzený choval před trestnou činností, za kterou je odsouzen.
26. Z usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 6. 2015, sp. zn. 8 To 46/2015 soud zjistil, že P. K. ve věznici Valdice napadl spoluvězně kladivem, přičemž toto jednání bylo kvalifikováno jako pokus vraždy. P. K. je vysoce nebezpečný pro své okolí a trpí smíšenou poruchou osobnosti, kterou znalkyně charakterizovala jako poruchu duševní, trvalou a prakticky nevyléčitelnou. Jmenovanému byl uložen trest odnětí svobody v délce 30 let a současně mu bylo uloženo ochranné opatření v podobě zabezpečovací detence. Žalované byl bezpochyby obsah tohoto usnesení znám.
27. Ze spisu žalované sp. zn. VS-219214/ČJ-2021, který se týkal zařazení žalobce do OZSTZ, soud zjistil, že žalobce byl do tohoto oddílu zařazen z důvodu, že mu byl uložen trest odnětí

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

svobod na doživotí (rozhodnutí ze dne 10. 12. 2021). Předmětné rozhodnutí bylo zrušeno rozhodnutím nadřízeného orgánu ze dne 22. 12. 2021 s odůvodněním, že přezkoumávané rozhodnutí nelze věcně přezkoumat, protože neobsahuje žádné skutečnosti opodstatňující zařazení do OZSTZ. Rozhodnutím žalované ze dne 29. 12. 2021 byl žalobce z uvedeného oddílu vyřazen, přičemž návrh na jeho vyřazení byl odůvodněn bezproblémovým výkonem trestu, dobrým přístupem k plnění programu zacházení, zařazením do I. přístupné skupiny vnitřní diferenciací, a dále tím, že žalobce obdržel během výkonu trestu celkem 8 odměn, kázeňsky trestán nebyl. Žalobce dle návrhu neohroží bezpečnost jiných osob.

28. Po provedeném dokazování lze uzavřít, že žalovaná umístila v době od 21. 12. 2021 do 29. 12. 2021 na celu č. 10 v OZSTZ, na které byl v té době ubytován žalobce, P. K., ač jí bylo známo, že tento trpí duševní poruchou, bylo mu uloženo ochranné opatření v podobě zabezpečovací detence a současně jde o osobu, která jedná impulzivně a vyhrožuje svému okolí, proto u ní bylo možné důvodně očekávat, že ohroží bezpečnost jiných osob a byla vytipována jako možný pachatel násilí. Žalobce byl do OZSTZ umístěn na základě rozhodnutí, které neobsahovalo žádné reálné důvody a bylo proto také nadřízeným orgánem zrušeno. Žalobce při výkonu trestu obdržel hned několik pochval, výkon jeho trestu byl bezproblémový a nebylo u něj riziko ohrožení jiných osob. P. K. byl na celu č. 10 k žalobci umístěn, ačkoliv v době rozhodování o jeho umístění na danou celu, tj. ke dni 21. 12. 2021, bylo volné místo na celách č. 3, 4, 6 a 7. Od 27. 12. 2021 byla cela č. 6 zcela neobsazená.
29. S ohledem na skutečnost, že žalobce na provedení dalších důkazů k otázce zákonnosti postupu žalované netrval, soud další důkazy neprovedl.

Právní posouzení

30. Podle § 82 s. ř. s. se může každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
31. Pro poskytnutí ochrany podle § 82 a násl. s. ř. s. je nezbytné splnit pětici kumulativních podmínek: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem správního orgánu v širším smyslu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu, nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. poskytnout (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65; č. 603/2005 Sb. NSS).
32. Podle § 7 zákona o VTOS platí, že odděleně se umísťují odsouzení muži od odsouzených žen, odsouzené ženy, které mají ve výkonu trestu u sebe dítě, odsouzení s infekčním onemocněním nebo u nichž je podezření na infekční onemocnění a dále zpravidla odsouzení, kteří jsou:
 - a) mladiství od dospělých,
 - b) opakovaně ve výkonu trestu od odsouzených, kteří jsou ve výkonu trestu poprvé; k zablazení odsouzení podle zvláštního právního předpisu se nepřiblíží,
 - c) odsouzení za úmyslně spáchané trestné činy od odsouzených za trestné činy z nedbalosti,
 - d) trvale pracovně nezařaditelní,
 - e) osobami s poruchami duševními, poruchami chování,

f) osobami s uloženým ochranným léčením a zabezpečovací detencí a

g) velmi nebezpeční podle § 72a.

33. Ustanovení § 72a odst. 1 zákona o VTOS stanoví, že *velmi nebezpečným odsouzeným je odsouzený,*
 - a) který byl odsouzen k výjimečnému trestu,*
 - b) proti kterému je vedeno trestní stíhání pro zvlášť závažný zločin spáchaný během výkonu vazby nebo výkonu trestu,*
 - c) který se v posledních pěti letech pokusil uprchnout nebo uprchl z výkonu vazby nebo výkonu trestu,*
 - d) u kterého lze důvodně předpokládat, že ohrozí bezpečnost jiných osob.*
34. Smyslem pravidel diferenciací odsouzených upravených v § 7 zákona o VTOS je eliminovat možné nežádoucí ovlivňování některých kategorií odsouzených a případné problémy či krizové situace vyplývající ze společného soužití určitých skupin osob (srov. KALVODOVÁ V. *Zákon o výkonu trestu odnětí svobody. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2012, komentář k § 7, dostupné v systému ASPI). Z dikce předmětného ustanovení vyplývá, že je vždy bezpodmínečně nutné umístit odděleně muže od žen a dále ženy, které nemají ve výkonu trestu odnětí svobody u sebe dítě, a také odsouzené s infekčním onemocněním. Ostatní kategorie odsouzených uvedené v § 7 zákona o VTOS je sice možné umístit společně, avšak užití slovo *zpravidla* nasvědčuje tomu, že by se tak mělo dít spíše výjimečně a vždy by se mělo přihlídnout ke konkrétním okolnostem případu.
35. V řízení bylo prokázáno, že P. K. je osobou, která trpí duševní poruchou a které bylo uloženo ochranné opatření v podobě zabezpečovací detence (§ 7 písm. e) a f)]. Rovněž bylo zjištěno, že byl v dané době velmi nebezpečným odsouzeným ve smyslu § 72a odst. 1 písm. a), b) a d) zákona o VTOS, protože byl odsouzen k výjimečnému trestu, během výkonu trestu spáchal zvlášť závažný zločin vraždy ve stádiu pokusu, a navíc u něj existoval důvodný předpoklad toho, že ohrozí bezpečnost jiných osob. V době rozhodování o umístění P. K. byl sice za velmi nebezpečného odsouzeného považován i žalobce dle § 72a odst. 1 písm. a) zákona o VTOS, avšak jak již uvedl NSS v rozsudku ze dne 16. 2. 2023, č. j. 4 As 179/2022-40, odst. 17, i u této kategorie odsouzených je nutné zvažovat rozhodné skutečnosti za účelem posouzení, zda byly dány podmínky pro umístění žalobce na celu s P. K. Přitom z provedeného dokazování vyplynulo, že zařazení žalobce do OZSTZ bylo ryze formální záležitostí, protože rozhodnutí o jeho zařazení do něj neobsahovalo žádné přezkoumatelné důvody. Nadto bylo prokázáno, že u žalobce neexistovalo riziko ohrožení dalších osob a celkově způsob, jakým vykonával trest odnětí svobody, byl hodnocen velmi kladně.
36. Soud v průběhu řízení upozornil žalovanou na to, že je jako správní orgán povinna před soudem obhájit zákonnost svého jednání (srov. rozsudky NSS ze dne 19. 7. 2019, č. j. 4 As 143/2019-45, bod 17 nebo ze dne 1. 10. 2021, č. j. 8 As 36/2021-53, bod 14). Žalovaná své jednání obhajovala tím, že kapacitní podmínky cely č. 10 umožňovaly zařazení P. K. na danou celu. Tato argumentace však ani v nejmenším neodpovídá podmínkám § 7 zákona o VTOS. Nevypovídá totiž nic o tom, proč bylo nezbytné umístit P. K. na celu k žalobci, když tyto dvě osoby by dle § 7 zákona o VTOS zpravidla neměly být ubytovány na jedné cele. Navíc bylo v řízení prokázáno, že existovala volná místa hned na několika dalších celách. Soudu tak není zřejmé, proč nebylo možné žalobce umístit k jinému odsouzenému a vytvořit tak pro P. K. volnou celu, případně zda by nebylo možné na základě zákonných

kritérií umístit na jinou celu P. K. Z hlediska argumentů svědčících pro zařazení P. K. na celu s žalobcem se tak v zásadě soud nemá čím zabývat.

37. Pro věc je nepodstatné, zda si žalobce stěžoval na to, že k němu na celu byl umístěn P. K. a zda nakonec k nějakému konfliktu mezi nimi došlo. NSS v rozsudku ze dne 16. 2. 2023, č. j. 4 As 179/2022-40, odst. 16, uvedl, že není rozhodné, zda došlo ke konfliktu mezi žalobcem a P. K. Zásah do práv žalobce spočívá již v tom, že s takto velmi nebezpečným odsouzeným musel sdílet celu.

C. Závěr a náhrada nákladů řízení

38. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud žalobě plně vyhověl a podle § 87 odst. 2 s. ř. s. určil, že zařazení P. R. K. k žalobci na celu č. 10 v OZSTZ v období od 21. 12. 2021 do 29. 12. 2021 bylo nezákonným zásahem.
39. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení úspěšný, proto mu náleží náhrada nákladů řízení. Nicméně z obsahu spisu vyplývá, že mu žádné náklady nevznikly, proti mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 18. června 2024

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu